

ABONNEMENT

Pays étrangers

Pour un an : 2 Dolars

Edition spéciale : 3 Dolars

ADRESSE

«İctihad» Constantinople

Téléph : St. 865

26 ème Année

1 Mai 1931

İCTİHAD

Türkçe ve Fransızca
İlmi, edebi, İktisadi

No: 320

ABONEMAN

Seneliği (24 Nusha) Türki-
ye için 2 1-2, A'lâ kâğıdı
5 liradır

İDAREHANESİ

Cıgaloğlunda İctihad Evi

Tarihi Te'sisi :

1904—Genève

Yirmi altıncı sene

1 Mayıs 1931

İstikbalin Din Yokluğu

L'irreligion de l'avenir

Yazan : J . M . Guyau

Daha az iman olacak, fekat daha ziyade serbes mulahaza olacak; az istiğrak olacak fekat daha ziyade mu'akale olacak: dinî nass sönecek fekat en iyi dinî hayat intişar edecek dinin ittisa' ve tevetturu ya'ni haricî ve derunî büyümesi artacak. zira kelimenin felsefî ma'naasile yalnız o kimse dindardır, ki hakikati arar, hakikati düşünür, hakikati sever. Hazreti İsa şöyle diyebilirdi:—ben beşerin müfekkiresine huzurdeğil fikirlerin fasılasız mücadelesini getirmeye geldim, sükûn değil hareket ve zekânın tarakkisini getirmek için geldim, nassların Dogme ların cihan şumulluğunu değil, i'tikadların nihai ittisa'mın ilk şartı olan hurriyet ii'tikadı getirmeye geldim [*]

IV—Bizatihi dinin kıymeti hakkında gittikce daha ziyade şübhe edilmeye başlanan zamanımızda Din, reybi [şübhe] müdafi'ler buldu; bunlar ba'zan menkıbelerin şi'ri ve "esthétique," güzelliği namına, ba'zan "pratique," faydası namına dini müdafa'a ediyorlar. [**]

Ba'zı zamanlar modern ruhlarda hayalin ["Fiction," un] şe'niyyete karşı bir mukabelesi, bir intikamı hareketi hasıl oluyor. Ruhi beşer eşyanın mün'akis olduğu pek münfa'ilâne parlak bir ayna olmakdan usanmıyor. O zaman, puslandırmak ve oraya mün'akis hayalleri biraz bozmak için aynası üzerine

[*] Bu kitabın 3 üncü kısmının 1 inci ve 2 inci bahsine bakın.

[**] Kitabın 2 nci kısmının 4 üncü bahsine bak.

üflemekden mütelezviz oluyor. Bu suretledir ki ba'zı ince filozoflar kendi kendilerine soruyorlar, acaba san'atda, 'ilimde, ahlâkda, dinde hakikat ve vuzuh faydalı mıdır diyorlar; hattâ, daha ziyade "esthétique," addederek felsefî yahud dini batılı ["Erreur," ü] tercih etmeye varıyorlar. Biz şi'ri atmaktan uzağız ve şi'rin insaniyyet için son derecede faydalı olduğuna ka'iliz, ancak şu şart ile ki kendi "symbole," lerinin mağbunu olmamalı ilhamlarını nass halinde reketmemeli, sabit bir 'akide mertebesine çıkarmamalıdır. Bu takdir ile, şi'rin ekseriya, fazla dar bir suretde 'ilmi yahud fazla dar bir suretde 'amelî olan ba'zı bilgilerden daha doğru ve daha eyi olabileceğine kani'iz. Kendi hesabımıza bu kitabda ekseriya şi'ri "metaphyziq," ile mezcetmekle hatâ işlemiş olmayacağız. Bu hususda, haklı olarak, her dinin manzar [Aspect] lerinden biri olan şa'irane "symbolisme," i muhafaza edeceğiz. 'Ekseriya şi'ir, yalnız Tarihden değil mücerred felsefeden de daha felsefidir; şu kadar ki samimi olması, ve olduğu gibi görünmesi şartdır.

[devamı var]

Mustafa Kemal

AYDIN TÜRK OCAĞINDA

Gelecek nushamızda okuyun.

YAZAN: ABDULLAH DJEVDET